

De Tijd over de indeeling der kies-districten.

De Tijd neemt uit een paar onzer artikels aanleiding om zijne bezwaren tegen het ontwerp van kieswet — met name tegen de rijks-verdeeling en de indeeling der kiesdistricten — aan te dringen. Wij komen op dit punt nogmaals terug, daar wij het van groot belang rekenen, dit wezenlijk bestanddeel der wet, en als echt constitutioneel, en als een zuiver grondwettig beginsel, wel te doen uitkomen.

Wij moeten echter beginnen met de opmerking, dat wij hier het beginsel der rijks-verdeeling en der indeeling van districten zonder van provinciale grenslijnen notitie te nemen, geheel afscheiden van de toepassing van het beginsel, zoo als die bij de tabel van indeeling is voorgesteld. Tegen die indeeling zijn gegronde bedenkingen gemaakt en te maken. Het gouvernement heeft van die indeeling geene rekenschap gegeven, en toch had zij die, zoozeer als eenig gedeelte der wet, noodig. Sommige indeelingen schijnen, voor wie den sleutel des raadsels niet heeft, zoo avontuurlijk, sommige combinatiën zoo grillig — ja zoo onredelijk — dat men het denkbeeld niet altijd wren kan, dat de commissie de gemeenten op losse blaadjes papier voor zich had, en dat een ongelukkige wind die blaadjes door elkander heeft gewaaid, zoodat sommige plaatsen te regt zijn gekomen, waar zij volstrekt niet behoorden. Als een sprekend voorbeeld van verwarring noemen wij slechts een district, welks zamenstelling, van alle kanten aangevallen, zonder nadere, hoognoodige, toelichting, onmogelijk te verdedigen schijnt: het kiesdistrict Hoorn, waaraan men goed heeft gevonden, Weesp, Naarden, Muiden met omliggende dorpen en het Gooiland te hangen, die, door hunne geographische ligging, duidelijk bij Utrecht of Amersfoort, hadden moeten gevoegd worden. Door zulke ongerijmde koppelingen is het natuurlijk, dat men misnoegen wekt en de belangstelling in het kieswerk uitdooft, want men zal toch niet verwachten, dat de Gooische kiezers naar Hoorn of de Hoornsche kiezers naar Hilversum zullen reizen, om zich over kandidaten te verstaan. En men zal wel evenmin verwachten, dat de respectieve kiezers op de respectieve stranden zullen vergaderen en, met scheepsroepers voorzien, over de Zuyderzee, elkander de verdiensten hunner kandidaten zullen toeprezen. De Tweede Kamer noemde, in zeer verschoonende bewoordingen, deze koppeling »meer dan zonderling.» Wij hopen en verwachten, dat het gouvernement de geheele indeelings-lijst aan eene scherpe kritiek en emendatie zal onderwerpen, of dat, mogt dit niet het geval zijn, de Kamer deze bonte dooreenwarreling van gemeenten, door haar votum niet zal bekrachtigen. Evenzeer als men de provinciale grenslijnen buiten aanmerking moet laten, behoort men de natuurlijke connectie en geographische verwantschap der gemeenten tot rigtsnoer te nemen, en goed afgeronde districten te vormen, in welke de kiezers geene belemmering tot zamenkomst en berading ontmoet-

ten. Indien men slechts eene nauwkeurige opgave der bevolkingen van de gemeenten heeft, is eene rationele districts-verdeeling des rijks noch moeilijk, noch tijdrovend, en wij begrijpen thans, nu wij die zonderlinge gemeenten-verwarring nauwkeuriger hebben nagegaan, hoe de Tijd op het denkbeeld kwam van eene opzettelijke neutralisering der Roomsche kiezers. Wij voor ons gelooven aan die neutralisering volstrekt niet, maar wij begrijpen hoe men, zich te vergeefs het hoofd brekende om eenen redelijken grond voor dergelijke »meer dan zonderlinge» gemeente-koppelingen te vinden, er toe geraakte onredelijke gronden aan te nemen. Het blijft ons een raadsel, hoe de minister van Binnenlandsche Zaken eene dusdanige tabel aan de vertegenwoordiging heeft kunnen aanbieden, zonder met een enkel woord, het publiek op den weg ter oplossing dier rebussen te helpen. Ook bij de census-bepaling merkt men — om dit in het voorbijgaan aan te stippen — hetzelfde gemis van opheldering en inlichting op.

De »meer dan zonderlinge» toepassing van het beginsel volstrekt niet verdedigende, meenen wij met des te meer ijver, de rationaliteit en het strikt grondwettige van het beginsel der rijks-verdeeling, zonder notitie te nemen van de provinciale indeelingen, te moeten aandringen.

Het is een echt constitutioneel beginsel, hetwelk ook bepaaldelijk het beginsel der grondwet is, dat de keuzen voor de vertegenwoordiging nationaal, en zoo veel mogelijk vrij van alle individuele, locale en provinciale inzichten en invloeden moeten zijn. De lands-vertegenwoordiging moet zoo verheven zijn, dat zij over al die speciale belangen heen ziet, dat zij, wanneer het speciaal belang met het gemeene lands-belang in botsing komt, noch hindernis noch tegenkantsing ontmoet, in te doen, wat het belang van »het geheele Nederlandsche volk» is. De lands-vertegenwoordiging moet, in haren kring, even vrij zijn, even onvermengd het lands-belang behartigen, als de provinciale en gemeente-vertegenwoordigingen vrij moeten zijn in onvermengd de provinciale en gemeente-belangen te behartigen. Die de zaken van »het geheele Nederlandsche volk» alleen uit het oog van Tiel of Hoorn, van de Betuwe of Dregterland, van Gelderland of Noord-Holland ziet, ziet verkeerd. Het is gemeente-belang, districts-belang, provinciaal-belang in de plaats stellen van het gemeenlands-belang. Juist die eenheid van belangen die geene lands-belangen zijn, juist die »veelvuldige betrekkingen» die geenszins de betrekkingen van het gemeene land zijn, juist die in éenen klomp zamengetrokkene begrippen en neigingen, die enkel de gevolgen van zamenwoning en het verkeer in eenen beperkten kring zijn, moeten — wil men eene zuivere en opregte landsvertegenwoordiging hebben, die de belangen van »het geheele Nederlandsche volk» behartigt — gebroken, geneutraliseerd worden. Vooroordeelen moeten aangegrepen en uitgeroeid, niet gespaard, worden. Een »gespaard» vooroordeel blijft altijd een vooroordeel; omdat men getoond heeft het te

ontzien, heeft het dubbele kracht verkregen; het is als vooroordeel geijkt; het heeft een antecedent gewonnen, waarop het blijft voortleven.

Juist nu het constitutioneel gebouw op hechte grondslagen wordt opgetrokken en ingewijd, nu wij een nieuw huishouden aanvangen, een nieuw leven beginnen te leven, nu is het de tijd, om de vertegenwoordiging nationaal te maken, om terstond de constitutioneele, grondwettige, theorie vastberaden in praktijk te brengen en met alle locale invloeden en inzichten te breken. Nu is het de tijd, dat men het kan doen; nu is het de tijd, dat men het moet doen, wil men althans van de constitutioneele leer eene waarheid maken, in plaats van zee en ijdel, bedriegelijk, woord — zwarte letters op wit papier — te laten. Doet men het nu niet, men zal het nooit doen; onder den vorm, onder het uithangbord van nationale vertegenwoordiging, zullen wij hebben eene verzameling van speciale belangen, eene staalkaart van locale belangen en inzichten, die, terwijl ieder voor zich zorgt, God voor allen zal laten zorgen.

Die noodzakelijke afscheiding echter van aan het gemeene lands-belang vreemde bijbelangen, dat onvermijdelijk breken met alle opiniën en inzichten, die alleen het gevolg zijn van individualisme, van locale gesteldheid, en de gewoonte van tot eenen beperkten gezigteinder bepaald te zijn, kan alleen geschieden, door het uitsluitend en heerschend element, door vermeniging en bijvoeging met andere elementen, te wijzigen en onmachtig te maken. Maak het bovendrijven van enkel locale belangen onmogelijk, trek den kiezer uit de enge sfeer zijner dagelijksche omgeving en hij zal zich gewennen het belang des lands te scheiden van de belangen zijner gemeente of zijn's district's en voor de keuzen zijner lands-vertegenwoordigers andere beweegredenen te doen gelden, dan voor de keuzen zijner gemeente- en provinciale vertegenwoordiging. Gelijk men de eenkennigheid der kinderen geneest, door hen met menschen in aanraking te brengen, zoo zal men de politieke eenkennigheid der kiezers genezen, door hen te gewennen hunne keuze niet angstvallig binnen de grenzen van het district of der provincie te bepalen. Redeneert men inderdaad niet, alsof Nederland door 68 uiteenlopende rassen bewoond werd, noch door sympathie, noch door gemeenschappelijk belang verbonden? Is het niet zonderling, dat, terwijl elk zoozeer voor zijn dorp, zijne stad, zijn district in de bres springt, en de individuele en locale sympathiën zoozeer gekoesterd en vertroeteld worden, niemand zich om het gemeenschappelijk belang van het Nederlandsche volk, om de »veelvuldige betrekkingen» tusschen de bewoners van het Nederlandsche vaderland bekommert? Nederland — hoe klein van uitgestrektheid — is nog te groot voor deze districts-zielen. Hun patriotismus reikt niet toe om het gansche land te omvatten; het strekt niet verder dan de bouw- en weilanden, die hun oog rondom zich aanschouwt; wat buiten de limiet-scheiding der gemeente ligt, is het land der vreemdelingen, met

welke zij noch inzicht noch belang gemeen hebben; voor deze goede burgers, wier vaderlands-liefde in hunne gemeente-liefde te niet gaat, zijn de kerktorens hunner dorpen, de kolommen van Hercules, buiten welke zich slechts woeste, onbekende streken bevinden, door menschen met ongekende zeden en gebruiken bewoond. Of waarom zou — had men deze heimelijke schrik niet — de kiezer van deze gemeente er tegen opzien met den kiezer van gene gemeente zich te beraden, over de beste keuze tot bevordering van het gemeenschappelijk belang van het gemeene vaderland?

Wil men aan dezen onredelijken geest van uitsluitendheid, aan dezen kwalijk toegepasten en verkeerd aangewenden gemeente-zin niet toegeven, en van eene kwade hebbelijkheid niet eene erfelijke kwaal maken, dan moet men thans, bij de zamenstelling der districten, niet alleen van de provinciale indeeling geene notitie nemen, maar bij voorkeur en overal waar de locale gesteldheid dit eenigzins toelaat, gemeenten uit verschillende provinciën bijeenvoegen en de grenzen van de provinciale onderverdelingen, waar dit eenigzins mogelijk is, in elkander laten loopen. In dit opzigt is men bij de districts-indeeling eerder niet ver genoeg, dan te ver gegaan. Publieke geest, in de echte beteekenis van het woord, de geest die het algemeen belang boven alles stelt, is alleen te verkrijgen door districtisme en provincialisme uit te sluiten en onmogelijk te maken. Die strijd van belangen en inzichten, die elkander bekampende en weerstrevende elementen, van welke men zoo hoog opgeeft, bestaan over het geheel slechts in de verbeelding van hen, die er mede voor den dag komen; men veroordeelt wat men niet kent, of uit tegeningenomenheid, of omdat men de moeite schuwt er kennis van te nemen. Bij nader onpartijdig onderzoek zou men bevinden, dat in den regel geene gemeente, geen district, geene provincie belang heeft, bij hetgeen tegen het belang van eene andere gemeente, een ander district of eene andere provincie is. Waar geen onredelijke naijver of geliefkoosd vooroordeel het oog verblindt, zal men zien, dat er veel meer gemeenschappelijk belang, overeenstemming van inzicht en bedoeling, dan strijd van belang en overeenigbaarheid van gevoelen bestaat; ja men zal zien, dat, zelfs tusschen de meest verwijderde en schijnbaar het minst zamenhangende streken »veelvuldige betrekkingen» bestaan, die door nadere aansluiting en zamenwerking niet dan winnen kunnen. Nederland en het Nederlandsche volk zijn niet eene verzameling van antithesen, maar één ligchaam, door eenheid van belang en overeenstemming naauw verbonden. Doch wanneer die strijd van inzichten en belangen bestond, dan zou het voor eene verstandige regering, die opregtelijk de constitutionele beginselen wil toepassen en in werking brengen, eene reden te meer moeten zijn, dergelijke onredelijke antipathien tegen te gaan en ongemotiveerde tegeningenomenheid, door tot zamenwerking te verplichten, in het hart aan te tasten, en aan gemeenschappelijke werkzaamheid, onderlinge inschikkelijkheid en wederkerige behulpzaamheid te gewennen.

Buitenlandsche Berigten.

ENGELAND.

London, 23 mei. De Sleeswijk-Holsteinsche quaestie begint nogmaals een onderwerp te worden, om de Europesche en inzonderheid de Fransche en Engelsche drukpers, bezig te houden, en klaarblijkelijk wordt eene nieuwe, wellicht eene eindontknooping voorbereid van dit drama, waarvan wij de beide eerste bedrijven in twee wapenstilstanden zagen eindigen.

Ik herinner mij voor eenige weken eene discussie te hebben gelezen tusschen eenen Sleeswijk-Holsteiner en eenen Deen, over zekere overeenkomsten tusschen de Belgische revolutie in 1830, en die der Hertogdommen sinds 1848. Ik moet bekennen dat er, niettegenstaande het wezenlijk onderscheid tusschen die beide gebeurtenissen, welke door den Deen werden aangewezen, nog genoegzaam punten van overeenkomst blijven bestaan, om de aandacht van Denemarken en zijne vrienden daarop te vestigen. Welke meer in het oog vallende geschiedkundige overeenkomst toch, zal men kunnen aantreffen, dan tusschen de rol door de groote mogendheden in 1830—1839 tegenover de Nederlanden gespeeld en de politieke gedragslijn door dezelfde mogendheden sedert 1848 tegenover Denemarken gevolgd. Frankrijk kwam in 1830 ten gunste van België tusschen beiden, Pruisen in 1848 ten behoeve van Sleeswijk-Holstein en de overige mogendheden volgen op dit oogenblik, in deze zaak, dezelfde kronkelpaden als het Londensche congres van 1831—1839. Heden is men gunstig gestemd voor Denemarken, morgen voor de Hertogdommen, en overmorgen weder voor Denemarken, naarmate van den stand des barometers der Europesche staatkunde en vooral naar gelang de gezigtseinder van Duitschland helderder of donkerder wordt. Lord Palmerston zet het werk van bemiddelaar thans volmaakt op dezelfde wijze voort als in 1831—1833; alleen maakt hij nu gebruik van de ondervinding welke hij sedert dat tijdstip heeft opgedaan. Hij stelt de onafhankelijkheid van het betwiste land voor, om het te beletten zich in de armen van Duitschland te werpen, even als hij de onafhankelijkheid van België voorstelde om zijne inlijving in Frankrijk te voorkomen. Rusland en Oostenrijk, schijnbaar ten gunste van Denemarken gestemd, bedienen zich van dat kleine koningrijk, om dagelijks nieuwe moeilijkheden aan Pruisen in de Duitsche quaestie in den weg te leggen. Frankrijk is, wel is waar, in 1849—50 minder werkzaam dan Pruisen in 1831—34. Echter schijnt dit ook naar de zijde van Denemarken over te hellen, dat dus, tot op dit oogenblik, de hoewel weinig afdoende stemmen van geheel Europa, met uitzondering van Duitschland, hetwelk door Pruisen vertegenwoordigd wordt, op zich vereenigd heeft. Maar laatstgenoemde mogendheid zal slechts weinig concessiën in de Duitsche quaestie kunnen doen, ten zij de andere haar toestond zich naar verkiezing voldoende te verschaffen van Denemarken in de quaestie der Hertogdommen.

Het is misschien ook in het belang der groote mogendheden, dat het werk der tot-stand-brenging van den vrede, op de lange baan wordt geschoven; de vrede wordt dan ook niet gesloten. Maar wec Denemarken! als hij niet gesloten is vóór dat de termijn van het nieuw voorloopig parlement te Frankfurt, geëindigd is. Dan wacht hetzelfde het-tot van Holland. Men zal niet meer als bemiddelaar, maar als scheidsregter handelen. Te London of elders zal men den vrede sluiten, en den zwaksten op leggen zich daaraan te onderwerpen. Er zijn vele personen en dagbladen die gelooven aan eene tusschenkomst van Rusland ten gunste van Denemarken, even als die van het vorige jaar in de Hongaarsche quaestie. Zij die wél onderrigt zijn, behoorren echter niet tot dat getal. En hoe kan men zich ook zoo iets voorstellen. Denemarken is geen naabur van Rusland. De opstand der hertogdommen heeft geen democratisch karakter. Daarenboven zou Rusland daar ook niet met zijn leger alleen kunnen handelen; het zoude ook gebruik moeten maken van zijne marine.

En zoude dan juist zulk eene tusschenkomst niet gelijk staan met eenen algemeenen oorlog, dien men juist wil vermijden? Laat ons de staatkunde van keizer Nicolaas in de Belgische quaestie nagaan. Hij was zwager van den kroonprins der Nederlanden; Rusland had de tractaten van Wenen, die België aan Holland waarborgden, mede ondertekend; Rusland was derhalve aan de Nederlanden niet slechts verbonden door staatkundige banden van tractaten, maar door nog naauwere, van bloedverwantschap. En echter zond de keizer graaf Orloff in 1831 naar 's Gravenhage om koning Willem uit te noodigen, koning Leopold van België te erkennen en de 24 artikelen te tekenen, die wel is waar veel voordeliger voor Holland waren, dan de definitieve vrede, welke acht jaren later gesloten werd. Dit was alles wat keizer Nicolaas voor Willem I deed. Toen werd Nederland door zijnen goeden genius verlaten; jaarlijks verloor het van zijn terrein, zijne finantiën geraakten ten achteren en het zag zich genoodzaakt tot het sluiten van eenen vrede, waarvan het de naeweën nog gevoelig ondervindt. De stijfhoofdigheid van koning Willem en zijne raadslieden berokken den zijnen ondergang.

Een onpartijdige zoude niet onverschillig kunnen aanzien dat hetzelfde lot was weggelegd voor Deno-

marken, voor een oud koningrijk, welks inwoners, van alle tijden af merkwaardig om de vastheid van hun karakter en hunne liefde tot orde, onlangs nog blijken hebben gegeven van zeldzame dapperheid en vaderlandsliefde. En dit is toch het lot dat hetzelfde wacht, als het zich niet spiegelt aan het treurige voorbeeld eener natie, die ook de bewondering van Europa heeft opgewekt om hare dapperheid, hare vaderlandsliefde en hare geeskracht, — als het niet den weg der protocollen verlaat, welke, juist omdat deze zoo dubbelzinnig en onbepaald zijn, leidt tot zijnen ondergang.

De Sleeswijksche quaestie heeft thans een aanzien verkregen, hetwelk de onmogelijkheid aantoonde voor de beide partijen, Denemarken van den eenen kant, Pruisen en Holstein aan den anderen, om zich te verstaan over de bijzondere punten van eenen vrede, te sluiten op de grondslagen, welke in de preliminairen van 10 juli 1849 zijn vastgesteld. Na omstreeks een jaar van onnutte onderhandelingen, meer of minder ontwijkende uitleggingen, meer of minder dubbelzinnige discussiën, is men thans zoo ver gekomen, dat Pruisen zich aan de onderhandelingen onttrekt en dat Denemarken alleen, zonder kennelijk doel, zijn geding met de hertogdommen voortzet. De onafhankelijkheid van Sleeswijk, als beginsel vastgesteld in de preliminairen van 10 juli 1849, wordt in art. 1 aldus omschreven:

»Het hertogdom Sleeswijk zal eene afzonderlijke »constitutie hebben wat zijne wetgeving en zijn »wettig bestuur aangaat, zonder met het hertogdom »Holstein vereenigd te zijn, terwijl de staatkundige »vereëning, die het hertogdom Sleeswijk aan de »Deensche kroon verbindt, ongeschonden blijft.»

Welk een ruim veld voor de meest tegen over elkander staande vorderingen? Zonder bezwaar klimt en daalt men langs de lange ladder der diplomatische dubbelzinnigheden, die van de zuiver personeele vereëning tot de staatkundige en wezenlijke homogeniteit der gemeene nationale belangen voert, zonder dat bewonderenswaardig artikel, dat voortreffelijk staal van den stijl van lord Palmerston, in het minst te schenden.

Niets is stichtelijker dan de wijze waarop die grondslag van den vrede, sedert een jaar aan den eenen kant door Pruisen, aan den anderen door Denemarken is uitgelegd. De heeren von Brandenburg, von Manteuffel en von Usedom vonden daarin voor Sleeswijk eene volksvertegenwoordiging, een leger, eene regterlijke magt, eene eeredienst en een openbaar onderwijs, eene burgerlijke en militaire administratie, een indigenaat, een stelsel van in- en uitgaande regten en eindelijk afzonderlijke finantiën, afgescheiden van die van Denemarken. De Molke's, de Pechlin's, de Dietz's en de Reventlow's, in één woord de Deensche onderhandelaars, ontdekken daarin eene civiele lijst, eene diplomatie, een leger en eene marine, een stelsel van tolregten, van posten, eene staatschuld, en in eenig opzigt finantiën en eindelijk Deensche voorstellen van 17 maart 11.) eene aan Denemarken en Sleeswijk gemeene volksvertegenwoordiging.

Het Berlijnsche kabinet bewaart voor dit hertogdom de versnaperingen van het Zilvervein en de Duitsche Unie; het kabinet van Kopenhagen stelt alle pogingen in het werk om hetzelfde het vooruitzigt te openen van eene geheele inlijving in het koningrijk. Nimmer is het diplomatische wantrouwen overholener aan het licht gekomen dan bij deze Pruisisch-Deensche onderhandelingen. De woorden worden uitgepluisd, de denkbeelden worden ontleed, de bedoelingen worden gewogen, men nadert elkander om zich meer van elkaar te verwijderen, men zoekt elkaar om elkander te ontwijken, men maakt wegen en omwegen, maar — geen enkel artikel der vredesvoorwaarden. Men verbittert en put elkander uit, men maakt de bemiddelaars moede en verveelt Europa. Men heeft moeite te gelooven dat Deensche staatslieden — want de Pruisen meenen het niet ernstig — nog in ernst discussiën kunnen voeren over eenen grondslag van vrede waarvan de Pruisische uitlegging (volgens het verslag der Deensche voorstellen van 17 maart) »het bestaan van Denemarken bedreigt»; waarvan de Deensche uitlegging (volgens de aanmerkingen van Pruisen van den 10den maart op het Deensche verslag) »geene enkele kans »heeft van welslagen in de toepassing. Een dergelijke »vrede (het zijn de Pruisen die spreken) zal geheel »niets anders tot resultaat hebben dan eene bevrediging. Hij zal in de hertogdommen niet anders dan »door kracht van wapenen opgelegd en gehandhaafd »kunnen worden. Hij zal nimmer de rust, noch van »de hertogdommen, noch van Denemarken, noch van »Duitschland verzekeren.» Dit is eene waarheid welke de Deensche regering, die weet hoe de geest is die in Holstein en het zuidelijk gedeelte van Sleeswijk heerschte, niet moest miskennen. — Inderdaad »de onafhankelijkheid van Sleeswijk» is niet houdbaar. Maar moest men dan weder zijne toevlugt nemen tot de wapenen, of bestaat er een andere weg van bevrediging, meer geschikt om de uiteenloopende belangen der beide partijen tot één te brengen. Werkelijk kent men er een in het kabinet, die zelfs in der tijd door de Engelsche drukpers bediscussieerd werd.

Lord Palmerston stelde in 1848 aan Denemarken en Pruisen, als grondslag van den vrede, twee alternatieven, of de verdeeling van Sleeswijk volgens de nationaliteiten, of de onafhankelijkheid van het hertogdom. Zijne denkbeelden, bij het doen van dit voorstel,

zijn zelfs geen geheim. Hij stelde de onafhankelijkheid op den voorgrond, om, door met dit alternatief te beginnen, den weg tot het andere, de verdeling, te banen. Wij willen dit eenigzins uiteenzetten. Door de onderhandelingen de onvruchtbaarheid van het eerste middel aantoonende, wilde hij de bezwaren uit den weg ruimen die eene verdeling bij de eigenliefde der Deenen zoowel als der Sleeswijk-Holsteiners zoude ontmoeten. Het toenmalig Deensche ministerie was in het geheim van zijne bedoelingen ingewijd, het keurde die goed, echter onder voorbehoud dat het de verdeling niet dan als het laatste middel om uit de quaestie te geraken, zoude aannemen.

De instructiën der Deensche onderhandelaars te Londen, werden in dien zin opgemaakt. Maar eensklaps bood het Deensche ministerie, men weet niet juist om welke reden, zijn ontslag aan. Men maakte des te meer allerlei gissingen daar drie leden van het kabinet deel uitmaakten van het nieuwe ministerie. Algemeen geloof met dat zij voor de onafhankelijkheid van het betwiste hertogdom gestemd waren, terwijl de leden die uit het kabinet traden, overhielden tot verdeling, als het middel dat het minst nadeelig en het minst compromitterend voor de toekomst was.

Hoe het zij, lord Palmerston heeft zijn plan met standvastigheid en behendigheid doorgezet, en hij is er zoo goed in geslaagd, dat het door twee jaren van onderhandelingen ten duidelijkste bewezen is, dat het eerste alternatief, de onafhankelijkheid van Sleeswijk, een politieke leugen is die door niemand met enig gezond verstand meer kan volgehouden worden, en dat de vredes-preliminieren van 10 juli 1849, veelmeer de preliminieren zijn van eenen algemeen oorlog. Men zal dan ook in Denemarken even als in de hertogdommen niet dralen, om terug te komen tot het tweede alternatief, dat in november 1849 werd afgeslagen, zoo ten minste partijgeest en ijverzucht van het bestuur, onderdoen voor warme welbegrepen vaderlandsliefde. Want waarlijk, welk verstandig man, hetzij Deen, hetzij Sleeswijk-Holsteiner zoude kunnen weifelen in de keuze: Aan den eenen kant eene valsche staatkundige vereeniging, zonder verband, onderworpen aan eindeloze twisten, die in zich zelve de kiem bevat van nieuwe moeijelikheden en nieuwe burger-oorlogen, die zoo als het terecht door de *Prutische observatiën* wordt aangemerkt, de rust van de hertogdommen, van Denemarken en van Duitschland in de waagschaal stelt; — van den anderen kant eene verdeling naar de nationaliteiten, zoodat het gedeelte van Sleeswijk waarvan de bevolking Deensch is, werkelijk bij Denemarken wordt ingelijfd; het andere gedeelte, door de Duitschers bewoond, vereenigd met het hertogdom Holstein, dat, op deze wijze vergroot, voor het vervolg in dezelfde verhouding als tot nu toe, tegen over Denemarken zoude staan. De integriteit van het grondgebied der Deensche monarchie zoude gehandhaafd blijven en het eigenlijk gezegde Denemarken zoude zelfs vergroot worden, door de werkelijke toevoeging van noordelijk Sleeswijk. De Deensche inwoners van dat gedeelte des hertogdoms zouden te vreden zijn, even als de Deensche bevolking van Zuidelijk Sleeswijk van hare zijde, en deze zoude even goed als Holstein dalgene verkrijgen wat zij onophoudelijk verlangt — de vereeniging der hertogdommen. Van weerszijden zoude men de positie beter vinden, en dit is het geheim voor eenen blijvenden en weldadigen vrede, die de wonden heelt en het zaad strooit van sympathie en vriendschap.

De belangrijkheid der mededeelingen in het hier voorafgaand bericht vervat, neemt nog toe door het volgend uittreksel uit het *Journal des Débats*, waarbij de opening wordt aangekondigd van eene conferentie tusschen de vijf groote mogendheden, ten einde tot eene schikking van deze gewichtige zaak te geraken:

»Het schijnt dat de Sleeswijk-Holsteinsche quaestie eerlang een nieuw tijdperk zal intreden, hetwelk eene minnelijke schikking schijnt te beloven. Het is dan ook hoog tijd; het zijn nu weldra twee jaren dat de Deutsche demagogie, ondersteund, wel is waar, door de zwakheid van vorsten en regeringen, zich als op eene prooi, op een klein land heeft geworpen, dat gelukkiglijk in zijne dapperheid en heldenmoed de middelen heeft gevonden om tot nu toe aan die onregmatige aanranding het hoofd te bieden, maar hetwelk toch ten laatste zoude moeten bezwijken, indien Europa zich niet mengde in het geschil. Het zoude een slagtoffer te meer zijn, opgeofferd aan die afschuwelijke dwingelandij van het geweld, dat de democratische stuiprekkings en de zedelijke anarchie van onzen tijd, overal in de plaats trachten te stellen van recht en vrijheid.

»Aan het Engelsche kabinet zoude in deze omstandigheid de eer toekomen van het initiatief, en dit wel niettegenstaande den tegenstand dien het aanvankelijk in de hoogste politieke kringen ontmoette. Wij hebben te weinig gelegenheid om hetzelfde pligtplegingen te maken, om haar niet gaarne aan te grijpen, wanneer zij ons zoo als heden wordt aangeboden. Men meldt dus dat het Engelsche kabinet, de volstreckte onmagt des Konings van Pruisen moede, om op eene loyale wijze uit dezen weinig cervollen twist te geraken, ongerust over de plannen van Rusland, dat formeel zijn voornemen heeft aangekondigd om, zelfs zoo noodig gewapenderhand, ten gunste van Denemarken tusschen bei-

den te komen, — aan Frankrijk, Pruisen, Oostenrijk en Rusland heeft voorgesteld eene conferentie te openen waarbij deze zaak in het hoogste ressort beslist zal worden. Men verzekert dat dit voorstel door alle partijen gunstig is opgenomen, en dat werkelijk die conferentie zeer spoedig te Londen geopend zal worden. Dit is een resultaat dat alle vrienden van vrede, vrijheid en rechtvaardigheid noodwendig zullen moeten toejuichen.»

BELGIE.

Brussel, 20 mei. De aanbieding van het rapport van den heer *Léon Faucher* over het wetsontwerp op de hervorming van het kiesrecht en de afbreking der vriendschapsbetrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland, maakten gedurende de twee laatste dagen het onderwerp uit der staatkundige gesprekken te Parijs.

De heer *Léon Faucher* heeft zijn rapport in de zitting van zaterdag ingediend. Men kan niet ontkennen dat het met gematigdheid gesteld is en op eene wijze die wol geschikt is om vele vooroordeelen tegen de wet weg te nemen. Zoo als wij van den aanvang af zeiden, was dat ontwerp van verre veel schrikwekkender dan van nabij. De commissie heeft reeds wijzigingen daarin gebragt, waardoor het cijfer der roijeringen beperkt zal worden; wellicht zullen er door de publieke discussiën nog eenige anderen worden bijgevoegd. Maar wanneer het ontwerp mogt aangenomen worden juist zoo als het door de commissie werd vastgesteld, dan kan men in waarheid niet beweren, dat het algemeen stemrecht daardoor wordt aangerand. Het beste bewijs daarvan is, dat de oppositie niet wanhoopt om bij de verkiezingen van 1852 de meerderheid te verkrijgen, ook dan zelfs als de wet mogt aangenomen worden.

Die aanneming, welke thans door allen tegemoet gezien wordt, schijnt volstrekt geene beweging te Parijs ten gevolge te zullen hebben. Vredelievende raadgevingen of liever de zekerheid eener onmiddellijke, krachtige en zegerierende onderdrukking, heeft de bovenhand gehouden bij de opruivingen der heethoofdige aanvoorders. De demagogische partij zal zich stil houden; zij zal eene gunstigere gelegenheid afwachten, die, het is te hopen, de regering zich wachten zal haar aantebieden.

Men weet niet meer wat men moet gelooven omtrent het incident aangaande de betrekkingen met Engeland. Het is bekend hoe zeer de eerste verklaringen van den markies *Landsdowne* en lord *Palmerston*, in tweestrijd waren met die van den heer *de la Hitte*. In de volgende zitting scheen het uit de woorden der Engelsche ministers, die op dit punt op nieuw geïnterpelleerd waren, te blijken, dat de heer *Drouin de Lhuys* geene officiële brieven van terugroeping had overhandigd, maar de dépêche die de heer *de la Hitte* op de Fransche tribune heeft medegedeeld en die werkelijk een bevel van terugroeping bevat, — aan lord *Palmerston* heeft doen lezen, zonder hem daarvan afschrift te laten. Echter hebben de Engelsche ministers op nieuw daarbij gevoegd, dat de Fransche gezant aan zijne regering nieuwe stukken was gaan overbrengen, welke aan laatstgenoemden nog onbekend waren, en van dien aard zijn, dat zij de quaestie kunnen vereenvoudigen. Een gedeelte der Engelsche drukpers blijft daarbij bij zijn beweren, dat de heer *Drouin de Lhuys* niet teruggeroepen is. Eindelijk blijkt het, dat het bericht van de *Sun*, dat de verklaring die lord *John Russell*, in het huis der gemeenten, in de zitting van den 17den zoude hebben afgelegd, dat lord *Normanby* teruggeroepen was, geheel onjuist is. De secretaris van staat bij het departement van binnenlandsche zaken heeft daarentegen verklaard, dat er geen bevel van terugroeping aan den gezant van Engeland te Parijs is gezonden en dat hij niet geloofde, dat het noodig zoude zijn een dergelijk bevel te geven.

Wat moet men hieruit besluiten? Nog niets stelligs. Men moet wachten tot dat de discussiën, die weldra over het *fond* zelf dezer zaak, in het Engelsche parlement zullen plaats hebben, de duisternis, daarover verspreid, eenigzins zullen ophelderen. Het is tevens waarschijnlijk dat er bij de bestaande tegenstrijdigheden, nieuwe verklaringen op de tribune der wetgevende vergadering van Frankrijk gevraagd zullen worden. Misschien zal men dan te weten komen waaraan men zich ten opzichte van dit incident te houden heeft. Dit alleen is zeker, dat het Engelsche kabinet daaraan geen groot gewicht schijnt te hechten en dat het meer dan ooit buiten eenigen twijfel is, dat daaruit geene ernstige verwikkelingen zullen voortvloeijen. Overigens blijft het gerucht te Parijs loopen, niettegenstaande het door sommige ministeriële bladen wordt tegengesproken, dat de President het over deze zaak met zijn ministerie oneens is, en dat de heer *Drouin de Lhuys* zonder zijne persoonlijke toestemming, Londen heeft verlaten. Men spreekt zelfs van een ontslag in massa door al de ministers aangeboden, van de vorming van een nieuw ministerie enz. Het zal niet noodig zijn te zeggen, dat, welk ook het verschil in zienswijze tusschen den President en zijn kabinet, over de Engelsche quaestie wezen moge, eene verandering van ministerie in de tegenwoordige omstandigheden ten eenemale onwaarschijnlijk is. Klaarblijkelijk kan er thans niets van dien aard plaats hebben vóór de stemming der vergadering over het wetsontwerp op de hervorming van het kiesrecht.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 mei des morgens te 8 ure. (Parti-

culiere correspondentie van de Indépendance Belge). De verklaringen door de ministeriële bladen van gisteren avond gegeven, hebben tot hoofdoel, om al de geruchten uit te leggen, die verspreid waren omtrent het verschil van gevoelen dat er tusschen den President der Republiek en zijne ministers zoude bestaan, ten aanzien van het karakter dat men aan de terugroeping van den heer *Drouin de Lhuys* moest geven. Maar wat die bladen ook mogen zeggen, het schijnt waar te zijn dat lord *Normanby* en de heer *Lodewijk Bonaparte*, ook van hunne zijde briefwisseling gevoerd hebben met lord *Palmerston*, terwijl de heer *de la Hitte* namens het kabinet aan den heer *Drouin de Lhuys* schreef.

Ziehier wat, naar men verzekert, de heer *Drouin de Lhuys* zelf, van zijn laatste onderhoud met lord *Palmerston* verhaalt. Gewapend met de nota van den generaal *de la Hitte*, zoude de heer *Drouin de Lhuys* den secretaris van staat voor buitenlandse zaken bezocht en hem de verklaringen gevraagd hebben die het Fransche gouvernement vorderde. Maar de Engelsche minister zoude veel gepraat hebben zonder iets te verklaren, aan den heer *Drouin de Lhuys* te kennen gevende, dat de quaestie niet belangrijk genoeg was om daarover eene geschrevene nota te geven; dat men binnen acht dagen niet meer van de Grieksche quaestie dan van Koning *Arthur* zoude spreken en dat het Fransche kabinet gewis niet meer op de zaak zoude blijven aandringen, dan Engeland van meening was zich daarover bezwaard te gevoelen. — Maar, zoude de heer *Drouin de Lhuys* geantwoord hebben, ik heb bepaalde instructiën en wanneer ik de verlangde inlichtingen niet bekom, dan moet ik naar Parijs terugkeeren. — Ik geloof waarlijk, hernam toen lord *Palmerston*, dat die reis nuttiger zoude zijn voor de gezamenlijke belangen der beide landen en ik noodig u uit haar te ondernemen.

Daarop achtte de heer *Drouin de Lhuys* zich meer dan ooit verplicht zich naar Parijs te begeven. Hij kwam daar aan op het oogenblik dat de President van *Fontainebleau* terugkeerde. De heer *Lodewijk Bonaparte* wist ongetwijfeld dat zijn ministerie hem had teruggeroepen. Wat hij niet geloofde was, dat het bevel van terugroeping ernstig was opgenomen, als er zekere redenen bestonden om ten minste te weifelen tusschen blijven en vertrekken.

Van daar, zegt men, de bekende tegenstrijdigheden, de uitlatingen in den *Moniteur* enz.

Gisteren namiddag sprak men van eene boodschap en van eene ontbinding van het ministerie. Werkelijk is er sprake geweest van hoogst gewichtige besluiten, maar er is nog niets onherroepelijk beslist.

— (*Andere correspondentie.*) Ik begin te gelooven dat het verschil met Engeland wel niet al die gevolgen zal hebben, die men daaraan had toegeschreven. Versta mij wel, dat ik hier niet zinspeel op de mogelijkheid van eenen oorlog tusschen de twee natien, die nog onlangs door de »hartelijke verstandhouding» verbonden waren. Niemand heeft ooit geloof geslagen aan een conflict, niemand heeft de beweringen van eenige verkeerd onderdrukte dagbladen, die spraken van ligtingen van matrozen, ernstig opgevat. Spanje heeft de diplomatische betrekkingen met Engeland afgebroken, en op die breuk is geen oorlog gevolgd. De Keizer van Rusland heeft eenigen tijd te Parijs slechts eenen eenvoudigen zaakgelastigde gehad, zoo als Frankrijk er op dit oogenblik een te Londen heeft en daarom heeft Rusland Frankrijk den oorlog niet aangedaan.

Als ik spreek van de gevolgen die men aanvankelijk aan het geschil met Engeland had toegeschreven, dan spreek ik van gevolgen die eenigzins waarschijnlijk zijn. Eene dergenen die men in den beginne had opgegeven is het bedaren der verbittering, veroorzaakt door de aanbieding van het wetsontwerp op de hervorming van het kiesrecht. Ik spreek het tegen, dat dit daarvan een gevolg zal zijn. Die verbittering blijft bestaan. Zij is heden dezelfde als eergisteren. Als zij niet tot eene uitbarsting komt, dan is het dat de aanvoorders verschrinkt zijn over de weinige gehoorzaamheid hunner soldaten, dan is het omdat zij met ontzetting ontdekten zullen hebben dat er, behalve in het eenparig besluit van 6000 waaghalzen, die altijd gereed zijn om hetzij een voor een, hetzij gezamenlijk in opstand te komen tegen de maatschappij, slechts onzekerheid en verdeeldheid bestaat.

Want men verzekert mij werkelijk, dat onder de werklieden de verdeeldheid zeer groot is. Het eene derde gedeelte zegt niet wat het doen zal, het andere verklaart, dat het Parijs zal verlaten, om zich niet bloot te stellen van door geweld op marsch te moeten gaan, weder een ander spreekt er van zich met de nationale garde en het leger te vereenigen.

Zoo wij dus geen opstand hebben, dan is dit niet in het minst ten gevolge der Engelsche quaestie.

Ook heeft men gezegd: de afbreking der diplomatische betrekkingen met Frankrijk zal lord *Palmerston* doen vallen. Dit geloof ik even min. Het Fransche ministerie en de Wetgevende Vergadering hebben zooveel plechtigheid bijgezet aan de verklaring door den heer *de la Hitte* gedaan, nopens de terugroeping van den Franschen gezant, de meerderheid scheen zoo trotsch op de stoutmoedigheid van de regering der Republiek, dat het niet wel mogelijk is, dat het Engelsche parlement den schok van dien triomf, bedaard en gelaten zal verduren. Geloof mij, de bravo's en hoera's der meerderheid zullen niet aangenaam klinken in het Huis der Gemeen-

ten, en het is zeer vermoedelijk dat Lord Palmerston eenen steun zal vinden en de opgewondenheid die de Wetgevende Vergadering en de officiële dagbladen tegen hem aan den dag leggen. Die steun zal slechts een oogenblik bestaan, maar lang genoeg om het aanwezen daarvan aan te toonen.

Een onvermijdelijk gevolg, het eenige wat welligt uit het Grieksche incident zal voortvloeijen, dat echter van eenen zeer ernstigen aard is, is eene toenadering tusschen het kabinet van St. Petersburg en het Elysée. Sedert eenigen tijd coquettoerde men met elkander, nu zal men tot eenige demonstratiën overgaan. Reeds kondigt de heer von Kisseleff aan, dat keizer Nicolaas een bijzonder belang stelt in het toekomstig lot van Frankrijk, en dat hij zich gelukkig zoude achten iets bij te dragen om het van de barbaren te redden.

Die toenadering zal dus plaats hebben en naar alle waarschijnlijkheid zal de val van Lord Palmerston daarvan het gevolg zijn.

— Het gerucht van het ontslag des heeren de la Hitte blijft stand houden. Waarheid is, dat, zoo de heer Drouin de Lhuys niet was teruggeroepen, de minister zoude zijn afgetreden. Indien door het Engelsche kabinet geene volledige voldoening aan Frankrijk wordt gegeven, dan zal hij aftreden.

— De heer de Normanby die, zooals men weet, zijn landgoed bij Versailles heeft betrokken, in afwachting der bevelen van zijne regering, heeft gisteren een bezoek gehad van een hoog geplaatst politiek persoon, waarmede hij twee uren in conferentie heeft doorgebracht. Men zegt dat dit bezoek, hetwelk geene officiële kleur had, niettemin de zaak van den heer Drouin de Lhuys betrof.

— De *Messenger de la Semaine* meldt, dat de heer Eng. Sue van het socialistische conclave aanschrijving zoude ontvangen hebben eene som van 100,000 fr. in de democratische en sociale kas te storten.

— De generaal Baraguay d'Hilliers is gisteren avond te Parijs aangekomen.

— Sedert eenige dagen hebben de leden der commissie van 17 en inzonderheid de heer Léon Foucher, een groot aantal ongetoekende dreigbrieven ontvangen. Vele dier brieven zijn in handen der politie gesteld en hebben tot zeer ernstige nasporingen aanleiding gegeven.

(*Correspondentie der Köln. Zeit.*) Hoe sijn het plan van de klucht der zeventien ook was aangelegd, het is mislukt; de doorslepen diplomaten zijn verschalkt; de President heeft het postscriptum van den brief aan Edgar Ney geschreven. De zaak zit aldus in elkander: Lodewijk Napoleon's vriendschap met zijnen vroegeren vertrouweling, lord Normanby, is sinds geruimen tijd zeer verflaauwd. Het is aan de intrigues der Russische — vooral der vrouwelijke — diplomatie gelukt, aan den Prins de voordeelen eener Russische alliantie aanschouwelijk te maken. De politiek van den President is — dank zij zijner intrigerende omgeving — eene zoodanige, op welke de Russische argumenten ligtelijk val kunnen erlangen. De Russische alliantie is voor de belangen van het Elysée sympathischer en veelbelovender dan de Engelsche alliantie. Maar zij is dit onder ééne voorwaarde; de President moet, wanneer hij met Engeland breekt, tevens met de leiders der meerderheid breken; de Russische alliantie moet tusschen Lodewijk Napoleon en den Keizer van Rusland gesloten worden, en niet tusschen dezen en de meerderheid. In het eerste geval kan het keizerschap, in het tweede geval moet de restauratie der Bourbons het gevolg der alliantie worden. Lodewijk Napoleon wilde zich daarom niet haasten, en met de Russische alliantie eerst dan voor den dag komen, wanneer hij van zijne zaak zeker was. Molé, Berryer en Changarnier, die zeer goed weten, wat in het Elysée gebeurt, maakten gebruik van de afwezigheid van den President, om eenen coup de main te doen. Ik kan u uit zeer goede bron verzekeren, dat de Union zeer wel onderrigt was, toen zij beweerde, dat Lodewijk Napoleon, alleen voor dat geval zijne bewilliging tot het terug roepen van den Franschen gezant te Londen gegeven had, dat Lord Palmerston eene »Frankrijk's eer krenkende» uitlating geven wilde. Lahitte, die wist dat Molé en Changarnier hem steunden, schreef het bevel tot terugroeping. De President was, in den letterlijken zin des woords, buiten zich zelve en van woede, toen hij deze plotselinge omkeering van zaken vernam. Op zijn uitdrukkelijk verbod werd de revoering van Lahitte NIET in den *Moniteur* opgenomen, en hij wist Lord Normanby, die paspoorten voor zich en geheel zijn gezantschaps-personnel gevraagd had, te overreden, vooralsnog zijn vertrek uit te stellen. Na langdurige onderhandelingen gelukte het, den President weder tot bedaren te brengen, en om alle onredelijkheid te vermijden, gaf hij den heer Drouin de Lhuys de Kamer een sprookje op den mouw te spelen, en vergunde de opneming van het bevel tot terugroeping in den *Moniteur*. Er was echter reeds eene telegraphische dépêche naar Londen afgezonden, om aan lord Palmerston van den staat der zaken inlichting te geven, en van daar de naïve wijze, met welke zoowel hij als lord Lansdowne, het vertrek van den Franschen gezant, in het parlement

toelichten. De *Burggraven* hebben echter thans geene hunner bedoelingen bereikt. De hervorming van het kiesregt zal nu niet hals over hoofd gevoerd worden, en de Russische alliantie ten voordeele der Bourbons, zal niet onverhoeds aangegaan worden. De heeren zullen zich moeten getroosten, hun brein op nieuwe uitvindingen te spitsen, ten einde door nieuwe manoeuvres de breuk met Engeland tot stand te brengen. Rusland zoowel als Oostenrijk zal hen hierbij gewillig de hand reiken, en het zou al zeer zonderling moeten loopen, indien zij, met zulke bondgenooten, niet het een of ander voor den dag bragten. Gelijk ik reeds vroeger schreef, zal deze eventuele casus belli met Engeland waarschijnlijk tot eerste gevolg hebben, ons tegen eene kies-oproer-catastrophe te vrijwaren; de intrigue der comédie is thans duidelijk. Wanneer nu lord Palmerston — gelijk wel waarschijnlijk is — deze gelegenheid te baat neemt, om de Fransche regering in al hare erbarmelijkheid ten toon te stellen, zoo loopt deze groot gevaar, niet slechts daaraan maar tevens aan hare belagchelijkheid te sterven.

(*Andere correspondentie.*) Comedie! comedie! Dit is tot nu toe de eenig juiste benaming van het Fransch-Engelsch verschil, dat ondertusschen voor het ministerie wel eens een treurspel zou worden kunnen. Wat ook de minister Lahitte gisteren van de tribune verzekerde, en wat heden de ministeriële bladen herhalen, het is een feit, dat het bewuste besluit van terugroeping zonder de uitdrukkelijke toestemming van den President door het ministerie genomen werd; het is een feit, dat, ten gevolge van een speciaal bevel van het Elysée uitgegaan, de mededeeling van den minister Lahitte gisteren NIET in den *Moniteur* verscheen en het is oenzeker een feit, dat eerst in den ministerraad van gisteren middag, Lodewijk Napoleon zich met zijne raadsliden verzoende; ten gevolge waarvan in de zitting der Wetgevende Vergadering, Lahitte en Dupin hunne vooraf van buiten geleerde rol opzielden, gelijk die reeds in alle bladen vermeld staat.

(*Langs buitengewonen weg.*) Parijs, 20 mei, 's avonds 8 uur. De Engelsche gezant is nog niet officieel terug geroepen.

Het gisteren avond verspreide gerucht, dat er heden eene revolutionnaire beweging zoude uitbarsten, is gebleken valsch te zijn geweest; Parijs is rustig, de fondsen zijn ter beurs van heden gezeten.

De *Constitutionnel* merkt aangaande den tegenwoordigen toestand op, dat in eenen tijd als thans, de uitvoerende magt in de instellingen van nationale garde, jury en wetgevende vergadering geen volkomen vertrouwen mag stellen, als zij de maatschappij zal redden.

Volgens officieele opgave verliezen meer dan vier en een half millioen der tegenwoordige kiezers hun regt, door de beperkingen die men wil invoeren.

De Napoleon is heden in denzelfden geest als vroeger verschenen, maar met eenen anderen drukker en andere gérauts.

Laatste koers ter beurs van heden: 5% 88 fr. 50 c.; 3% 55 fr. 20 c. bankactiën 2080 fr.; Noorderspoorweg actiën 413 fr. 75 c.; Parijs-Stratstb.-spoorweg 320 fr.; Spanje 3% 31 1/8.

Advertentiën.

Getrouwd: CAREL BALCK, en FREDERIKA FROWEIN. ZEVENAAR, den 14den Mei 1850. Eeuige kennisgeving.

Krachtens regterlijke autorisatie, zal in twee veilingen, te houden in het Logement de Kroonprins, te Dieren, op Woensdag 29 Mei en 12 Junij 1850, des namiddags te 5 ure, ten overstaan van Mr. W. H. TAAIJ, Notaris te Arnhem, in het openbaar worden verkocht:

1o. Een GEBOUW No. 98, waarin twee WONINGEN, gelegen te Dieren, bij het Oude Kerkhof, met een stuk TUIN- of HOFGROND, strekkende tot den Veerweg, over de Nieuwe Kerk, zeer geschikt om bebouwd te worden; te zamen volgens het Kadaster groot 8 Roeden en 72 Ellen.

2o. Een stuk HEIDEGROND, mede te Dieren, en zeer geschikt aan den weg naar Zoeren gelegen, groot volgens Kadaster 1 Bunder, 48 Roeden en 20 Ellen.

Meerdere inlichtingen te bevragen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris Mr. Jb. NIJHOFF, te Arnhem, op Maandagen den 3den en 17den Junij 1850, telkens des avonds te 7 ure, ten huize van de Wed. FLORISSEN, op de Steenstraat te Arnhem, bij vrijwillige veiling, op hoogen te doen inzetten en verkoopen:

Een Hecht en Sterk HUIS en ERF, bestaande uit

4 BENEDEN VERTREKKEN met KEUKEN, 2 WATERVERRIJE KELDERS, WASCHHUIS, 2 BOVENKAMERTJES en BODENKAMER, 2 KORENZOLDERS, ruime localiteit tot *Ros-Olie-Molen*, waarin 2 OLIEBAKKEN — met den MOLEN zelve en TOEBEHOOR; dito localiteit tot *Fabriek van Patent-Olie*, PAARDEN en BEESTENSTAL, ruime SCHUUR, DEEL, MOESTUIN en BOUWLAND, te zamen groot 35 Roeden, 60 Ellen. — Alles zeer gunstig en alleraangenaamst, ook tot aanbouw van vermaak aan elkander staande en gelegen in de gemeente van en nabij de Stad Arnhem, aan den Velpschē Straatweg, te aanvaarden 1o. Augustus 1850.

Onderrigt omtrent de veil-conditiën is op franco aanvraag te bekomen bij genoemden Notaris; terwijl de bezigtiging kan geschieden dagelijks van af 8 dagen vóór den inzet, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

Men zal ten overstaan van den te Rhenen residerenden Notaris L. LIBERT, op Donderdag, den 27sten Junij 1850, doen inzetten en drie weken daarna, op Donderdag den 18den Julij, in perceelen en massa's finaal verkoopen, beiden des namiddags ten drie ure in het Logement de *Grebbe* onder Rhenen, het zeer rentgevend LANDGOED REMMERSTEIN, allergeschiktst gelegen voor de Jagt, bestaande in kapitale HEERENHUIZINGE met aanhoorige GEBOUWEN, uitgestrekte BOSSCHEN, doorsneden met LANEN, welig AKKERMAALSHOUT, vier BOERENHOFSTEDEN, TIENDEN, BOUWEN HOOLANDEN en HEIDEVELD, te zamen ter grootte van 179 Bunders, alles aan en bij elkander gelegen op 1/4 uur afstands ten Noorden der Stad Rhenen, provincie Utrecht en op 1 1/2 uur afstands van het Spoorwegstation *Veenendaal*; breder bij billetten en Catalogussen omschreven.

De Koopsvoorwaarden en eigendomsbewijzen zullen 14 dagen voor den inzet ten kantore van bovengemeld Notaris LIBERT ter lezing liggen en nadere aanwijzing te bekomen zijn bij den tuinman J. EYERS, op het LANDGOED REMMERSTEIN voormeld.

† † † Ten overstaan van Mr. W. H. TAAIJ, † † Notaris te Arnhem, zal ten huize der Kas- † † teleinsse Mej. de Wed. J. P. FLORISEN, aan de Steenstraat te Arnhem, in twee veilingen, te houden des avonds te 6 ure, die van Inzet op Woensdag 5 Junij en die van toeslag op 19 Junij 1850, in het openbaar worden verkocht:

1o. Eene UITERWAARDS-WEIDE van de beste kwaliteit, de *grote Maggcheerd* genaamd, gelegen te Rheden op het *Rhederlaag*, volgens het Kadaster groot 11 Bunders, 74 Roeden, 60 Ellen.

2o. Eene WEIDE in het *Velperbroek*, de *Geer*, genaamd, volgens het Kadaster groot 1 Bunder, 23 Roeden, 80 Ellen.

Meerdere inlichtingen te bevragen ten Kantore van voornoemden Notaris.

TE KOOP

Een halfsleten BRITSKA, voorzien van de noodige KOFFERS, geschikt voor de reis, en eene ouderwotsche COUPEE-KOETS. — Te bevragen bij L. BUTTEWEG, Mr. Zadelmaker te Deventer, met franco brieven.

Burgerlijke stand.

NIJMEGEN:

Van 12 tot en met 20 mei.

Gehuwd: H. J. W. van Winssen en J. H. Altwicker. — B. Thomassen en H. Rutten. — P. Rutten en C. Leenders. — M. Gerritsen en J. T. Thijsen. — H. Berenbroek en M. Hendriks. — F. Holleman en T. Stuard.

Bevallen: C. Zurne, geb. van Bronswijk, D. — H. H. Mulder, geb. Herodes, D. — A. Toussaint, geb. van de Winkel, D. — J. C. van den Dobbelssteen, geb. Lourant, D. — J. Bekkers, geb. Royen, D. — J. Berlijn, geb. Klok, Z. — E. Willemse, geb. Janssen, D. — W. Schermijn, geb. Verrix, Z. — D. Hendriks van het Hof, geb. Perlo, Z. — E. Ruyters, geb. Mallo, Z. — C. A. C. van Ellekom, geb. Schaab, Z. — B. Bekkers, geb. Kortenhoff, Z. — C. T. Prudon, geb. Kimmijzer, D.

Overleden: J. M. van Brakel, 2 j. — W. Festen, 39 j. — D. Hendriks van het Hof, 4 j. — W. E. Arnold, geb. Robbé, 61 j. — E. M. Hakkenbroek, 31 j. — J. C. Janssen, 7 j. — J. A. Bresson, 3 j. — A. Missel, geb. Mensing, 62 j.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 mei 1 El 8 Palm 5 Duim; gew. 4 D. gov. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 85 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.